

Секція 1. ІСТОРИЧНІ ДОЛІ УКРАЇНСЬКОГО МОДЕРНІЗМУ

Section 1. HISTORICAL DESTINIES OF UKRAINIAN MODERNISM

СИМВОЛИ РАДЯНСЬКОГО
МОДЕРНІЗМУ В УКРАЇНІ
ТА ЇХ ІСТОРИЧНІ ДОЛІ

Світлана Біленкова, Київ, Україна

В епоху впливу глобалізації суспільних процесів на культуру будівництва та архітектури ХХІ ст. радянський модернізм (1950-х – 1990-х років) розглядається сучасними дослідниками як унікальне явище в історії світової архітектури, яке потребує глибокого аналізу і визначення шляхів щодо збереження та ревалоризації архітектурних споруд та ансамблів цього періоду. VIII з'їзд Спілки Архітекторів СРСР у червні 1987 р. став останнім в історії радянської архітектури. Ця подія привела до того, що талановиті представники радянської архітектурної еліти, які впроваджували у життя грандіозні проекти архітектурних символів могутньої імперії залишилися поза увагою і більшість з них покинула свою батьківщину, емігрувавши в інші країни світу.

Архітектурні символи цього періоду також пережили складний, а іноді навіть і трагічний період свого існування. Після нещадної критики М.Хрущова, висловленої 1954 р. Указом „Про усунення надмірностей у проектуванні і будівництві” настала епоха будівництва чисто раціональних

SYMBOLS OF MODERNISM IN SOVIET
UKRAINE HISTORICAL
AND THEIR FATE

Svitlana Bilenkova, Kyiv, Ukraine

In a period of social processes of globalization on culture building and architecture of the XXI century Soviet Modernism (1950 - 1990) is considered by modern researchers as a unique phenomenon in the history of world architecture, which requires in-depth analysis and identify ways to safeguard and valorization of architectural structures and ensembles of the period. VIII Congress of the Union of Architects of the USSR in June 1987 was the last in the history of Soviet architecture. This event led to the fact that talented representatives of the Soviet architectural elites who implement projects to life grand architectural character of the mighty empire were neglected and most of them left their homeland, emigrated to other countries.

Architectural character of this period also experienced a difficult and sometimes even tragic period of its existence. After relentless criticism of Khrushchev, expressed in 1954 by the Decree «On elimination of excesses in the design and construction of the « era of purely rational construction of facilities that would meet the massive demand primarily for housing (it is the famous « Khrushchev »).

об'єктів, яка б задовольняла масові потреби в першу чергу на житло (мова йде про знамениті „хрущовки“). Таким чином зміну знаменитим містобудівним ансамблям сталінського ампіру та неокласики як символам національної самоідентичності України (забудова Хрещатика у Києві, готель „Україна“ та ін.), прийшла нова будівельна політика, яка привела до поживлення будівельної політики, яка підпорядковувалася в першу чергу принципам „радянської цілеспрямованості“. Але цей період так званої „відлиги“ закінчився досить швидко. Трагічні події пражської весни 1968 р. привели до того, що в радянську архітектуру знову повернулися національні форми та орнаментика. Економічна ж система знаменитої „перестройки“ сер.1980-х рр. була вже дестабілізована і потужна машина будівельної діяльності припинила своє існування. Такі унікальні пілотні об'єкти в Україні як Київський палац Спорту (1960 р., арх.М.Гречина, О.Саваров); Автобусний вокзал у Києві (1957-1961 рр., арх. А. Мілецький, Е. Бильський, І.Мельник, дек. В.Мельниченко, А. Рубачик) та ін.; фантастичні архітектурні споруди і архітектурні ансамблі 1960-х – 1970-х рр., збудовані уздовж Південного берегу Крим за проектами архітекторів Ф.Новікова, Полянського та І. Василевського опинилися в полоні сучасних бізнесових інтересів. Підтвердженням необхідності збереження архітектурного доробку радянського періоду стало скликання у листопаді 2011 року Міжнародного симпозіуму у Відні „Радянський модернізм 1955 – 1991 рр. Невідомі історії“, який об'єднав дослідників радянського модернізму з багатьох країн світу. Нині в Архітектурному центрі Відня зберігається найбільша у світі колекція зібрань науково-дослідних і проектних документів епохи радянського модернізму. Зарубіжні архітектори створюють свої модерністські пілотні проекти, керуючись досягненнями саме цієї забутої епохи в історії архітектури яка називається „радянський модернізм“.

Thus the change in the famous city building ensembles and neo-classical Stalinist Empire as a symbol of national self-identity Ukraine (building in Kiev Khreschatyk hotel «Ukraine» and others). A new building policy, which led to a revival building policy, which obeyed first principles «of the Soviet commitment». «But this time the so-called «thaw» ended pretty quickly. The tragic events of the Prague Spring in 1968 led to the fact that the Soviet architecture are back national forms and ornamentation. The economic system is the famous «perestroika» ser.1980's already been destabilized and powerful machine construction activity has ceased to exist. This unique pilot sites in Ukraine as Kyiv Sports Palace (1960 arh.M.Hrechyna, O.Savarov) bus station in Kiev (1957-1961 biennium, arh. A. Miletsky, E.Bylsky, and Melnyk, dec. V. Melnychenko, A. Rubachyk) and others., fantastic architecture and architectural ensembles of the 1960s - 1970s, built along the Southern coast of Crimea by architect F.Novikova, Polyansky and I.Vasylevskoho were in captivity today's business interests. Proof of the need to preserve the architectural heritage of the Soviet period was convening in November 2011, the International Symposium in Vienna «Soviet Modernism 1955 - 1991 Unknown History» which brought together researchers Soviet modernism from around the world. Now the Architecture Centre Vienna The biggest collection assembly research and design documents of the era Soviet modernism. Foreign architects create their modernist pilot projects, guided by the achievements of this forgotten era in the history of architecture called «Soviet modernism».